

סדר חמשת קרבנות היום

סדר הקרבנות	הבהמה	עבור מה	מי משלם	היכן קרב	וידוי
א	פר	חטאת לכפר בעד הכהן גדול וביתו.	הכהן גדול	הדם א. מול הכפורת ב. מול הפרוכת ג. על מזבח הזהב. ד. השיריים על היסוד המערבי של מזבח החיצון.	וידוי ראשון עליו ועל ביתו וידוי שני על כל בית אהרן
ב	שעיר לה'	חטאת לכפר על כל ישראל	בני ישראל	האימורין : כרגיל הבשר : מחוץ למחנה.	
ג	שעיר לעזאזל	חטאת לכפר על כל ישראל	בני ישראל	זורקו בעזאזל במדבר	מתוודה עליו את כל עוונות בני"י
ד	איל	עולה	הכהן גדול	כרגיל	
ה	איל	עולה	בני ישראל	כרגיל	

חול מחובות היוס מביא הפיוט פ' איל. ז כהנים. י"א שהאיל הוא אוקן איל הנזכר בפסוק אחרי
אוקן

חזרה על כל עבודת יום הכיפורים לפי מספרים :

אחת	אחת למעלה	אחת בשנה	כהן גדול אחד	
שתיים	שני שעירים	שני גורלות	את שתי ידיו	שתי אילים לעולה
	שני בני אהרן	פעמיים הכהן גדול לבש בגדי לבן ביום הכיפורים		
שלוש	שלושה וידויים	שלוש חטאות : פר שעיר ושעיר	שלוש פעמים לבש בגדי זהב	חטאות עוונות פשעים
ארבע	ארבע פעמים נכנס לקודש הקדשים	ארבע בגדי לבן	4 מתנות על המזבח הפנימי	4 סדרים של אחת ושבע.
חמש	חמש טבילות	[חמשה עינייים]		
שש				
שבע	בחודש השביעי	שבע למטה		
שמונה	8 בגדי זהב	אחת ושבע הן שמונה		
תשע	כל האוכל ושותה בתשיעי. מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי.			
עשר	בעשור לחודש	10 קידוש ידים ורגלים	10 סוכות מירושלים עד הצוק	
אחד עשרה	11 הזאות על המזבח הפנימי [ארבע ועוד שבע]			
43	הזאות בסך הכל ושיירי הדם שפך על המזבח הפנימי.			
410 שנים	ימי בית ראשון	גימטריא בזאת	420 שנים	ימי בית שני

א. סדר חמש טבילות

1. לפני לבישת בגדי זהב - של תמיד של שחר.
2. לפני לבישת בגדי לבן - של עבודות פנים.
3. לפני לבישת בגדי זהב - להמשך עבודות חוץ.
4. לפני לבישת בגדי לבן - להוצאת כף ומחתה.
5. לפני לבישת בגדי זהב - לתמיד של בין הערבים.

סדר 32 הזאות

- 8 מדם פר בקודש הקדשים (אחת למעלה ושבע למטה)
8 מדם שעיר בקודש הקדשים (אחת למעלה ושבע למטה)
8 מדם הפר מול הפרוכת (אחת למעלה ושבע למטה)
8 מדם שעיר מול הפרוכת (אחת למעלה ושבע למטה)
ובסך הכל יש 43 מתנות 32 הללו
ועוד 4 מתנות על קרנות המזבח הפנימי,
ועוד 7 הזאות על גג המזבח.

סדר ג' וידויים

ומרק אחר שחיטה על ידו

בסוף השחיטה אחר ששחט רוב שני סימנים והשחיטה כשרה, ימשיך כהן אחר לשחוט, והכהן גדול יקבל את הדם. והסיבה שכהן אחר ימשיך כדי שהדם יקלח בקלות יותר ויש בזה הידור מצוה, ואם יעשנו הכה"ג לא יספיק לקבל הדם כראוי.

וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו לכפר בקודש עד צאתו – אסור אפילו לכהנים להיות בהיכל בזמן שהכהן נכנס לקודש הקדשים. ומבואר בגמרא שהכהנים פרשו אפילו מהעזרה בין האולם [ההיכל נקרא אולם] ולמזבח.

וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל – מכאן לומדים את סדר הכפרות קודם בעדו אח"כ בעד ביתו ואח"כ בעד כל קהל ישראל.

ביאורי מילים

- וכפר – ויזה שבזה מנקה. ולפעמים זה ויזה מהדם.
חפניו – מלשון חופן, שתי חפנים.
עתי - איש מזומן שהכינו אותו מאתמול. מלשון עת.
לענות – עבירות במזיד בכוונה !!!
לפשעים – עבירות במרד דוקא למרוד בה' ח"ו !!!
ולחטאים – עבירות בשוגג ללא כוונה !!!

ארץ גזירה – הר חד.

תניא "גזרה", אין גזרה אלא חתוכה – צוק חתוך בזקיפה ולא משופע כל כך. [תהום]
דבר אחר, אין גזרה אלא דבר המתגזר ויורד – שהשעיר מתגזר בה איברים איברים.
דבר אחר, גזרה שמא תאמר מעשה תהו הוא, תלמוד לומר "אני ה'", "אני ה' גזרתיו ואין לך רשות להרהר בהן.

**שים לב להבחין בין מול הכפורת למול הפרוכת.
יש מקומות שביתו הכונה ביתו זו אשתו, ויש ביתו בית אהרן.**

זמא פרק ו'

משנה א' באלו ארבע דברים על שני שיערי יום הכיפורים שווים ?

הדבר ששווים	הביאור
מראה	

האם הדין שיהיו חמים מעכב בדיעבד ? -----
 כיצד יתכן ששתעעירים אינם שווים ? (מת אחד מהם לת"ק יקח זוג לשני, או בהגרלה הוא שווה לבן זוגו אבל לדאעון יתכן שאינו שווה)

מת אחד מהן ...

מה הדין אם מת אחד מהשעירים קודם ההגרלה ? [יקח זוג לשני]

מה הדין אם מת אחר ההגרלה ? לת"ק

א. יביא זוג אחר ויגריל עליהם. מהתחלה

ב. לוקח את הזוג השני ומה שחסר בזוג הראשון מקדיש במקום הראשון.

ג. השני שבזוג השני שנשאר מיותר לת"ק ירעה...

רבי יהודה אומר ...

רבי יהודה סובר שאין צורך בחטאת ציבור שתרעה עד שתסתאב אלא מתה.

חטאת יחיד	חטאת ציבור	
	תרעה עד שתתקלקל במום ותמכס, ויביא בדמיה נדבה.	תנא קמא
מתה	תמות	רבי יהודה

מחלוקת האם בעלי חיים נדחים [בפסול זמני נפסלים לגמרי להקרבה] או לא

קרבן שחוט שיש לו פסול זמני כגון שאין לו בן זוג	בעל חי שיש בו פסול זמני כגון שאין לו בן זוג	
כן נדחה	לא נדחה ויצרף לו אחר כשר	ת"ק
נדחה	נדחה	רבי יהודה

שיטת רבי יהודה שבכל פסול שאירע בשעיר הראשון הכל נפסל ומביאים זוג חדש.

ומביאה לזה המשנה שלושה דוגמאות :

א. מה הדין אם מת אחר ההגרלה ?

מביא זוג אחר ומשתמש בו, ומי שנשאר מהזוג הראשון נדחה מלהקריב ומת.

ב. מה עושה אם שחט את השעיר לה' נשפך לו הדם. ?

מביא זוג אחר ! והשעיר החי הולך למיתה.

ג. מה עושה אם מת המשתלח ?

מביא זוג אחר ! והבשר שהיה בתחילה נזרק.

מענה ב'

מלא בטבלה כמה פעמים התוודה אהן ביום כפור והיכן :

על איזה אנשים התוודה	על איזו בהמה התוודה	
		יודי ראשון
		יודי שני
		יודי שלישי

מענה ג' מסרו למי שזיהו מולכים כן או ישראל ?

תשובות	שאלות
	מי שער להוליכו על פי ההלכה
	מה נהגו הכהנים לפי ח"ק
	מה נהגו הכהנים לפי רבי יוסי

מלודי המעולח

מה הם עשו	זה מוב או לא	המלודים
		בבליים אלכסנדריים
		יקירי ירשלים
		ישבי הסוכות

מענה ה'

האם זה יפה להציע למעולח עצם מזון ?

מענה ו' לענין של זהורית

תשובות	שאלות
	היכן קער את הלשון ?
	מדוע לא קער רק בין שני קרניו ?
	מדוע לא קער רק בסלע ?
	מה הפתרון שנקער גם בין שני קרניו ?

מענה ו' ז'

מאימתי מממא בגדים	ח"ק	רבי שמעון
שעיר המשתלח		
פר ושעיר העזים		

מענה ז'

- היכן מזים מהדם של הפר ושעיר ?

 מה עשו פניי הדם

 מה עושים עם האימורין של הפר והשעיר ?

 מה עושים עם העור והבשר של הפר ושעיר ?

מענה ח' מין היו יודעין שהגיע שעיר למדבר

הטעם שכך ידעו ופרטים	מין היו יודעין	
		ח"ק
סובר שמספיק שיגיע לתחילת המדבר		רבי יהודה
במקום בית המקדש		רבי יעמאל

א. היכן היו קושרים לעון של זהורית בתחילה ואחר כך ?

א. כל אחד על חלקו ביתו

ב. על -----

ג. על -----

ד. על -----

מסכת יומא פרק ז' משנה ג'
 להבנת משנה זו יש לעיין בגמרא יומא ע. אמר רבא.
 סדר הקרבנות ביום הכיפורים הדברים שיש מחלוקת בסדרן בכתב שונה.

בטבילה	לרבי אליעזר	לרבי עקיבא כשיטת רש"י והרע"ב
ראשונה	תמיד של שחר	תמיד של שחר פר העולה שבעת כבשים
שניה בגדי לבן	פר כהן גדול שעיר לה' [ושולח את השעיר לעזאזל]	פר כהן גדול שעיר לה' [ושולח את השעיר לעזאזל]
שלישית	אילו - לעולה איל העם - לעולה אימורי פר ושעיר הנשרפים	שעיר הנעשה בחוץ אילו - לעולה איל העם - לעולה אימורי פר ושעיר הנשרפים
רביעית בגדי לבן	רק מוציא כף ומחתה	רק מוציא כף ומחתה
חמישית	פר העולה שבעת כבשים שעיר הנעשה בחוץ תמיד של בין הערבים	תמיד של בין הערבים

בלימוד לתלמידים :

לא הדגשנו לילדים הבדלים בין טבילה שלישית לחמישית [כמו שבמשנה לא הדגישה זאת].
 הוסבר לתלמידים שבשני פרשיות נאמרו בתורה קרבנות של יום הכיפורים, בפרשת אחרי מות.
 ובפרשת פנחס יחד עם כל קרבנות ומוספי השנה [חול, שבת. ר"ח - ח - פסח - ושבועות, סוג אחד. ואילו
 ר"ה - יוה"כ - ושמיני עצרת, סוג אחר.] המשנה מבררת מהו סדר המוספין של איזה פרשה קודם ?

קרבנות יום הכיפורים	מוספי יום הכיפורים הרגילים
כתוב בפרשת אחרי מות	כתוב בפרשת פנחס
חטאת פנימיות : פר ושעיר.	עולות : פר איל שבעת כבשים.
חטאת : שעיר לעזאזל עולה : שני אילים.	חטאת : שעיר עיזים

רבי אליעזר אומר כסדרן בתורה, קודם עושה את כל עבודת יום הכיפורים ורק בסוף היום עושה את
 המוספין הרגילים. כמו הסדר בתורה שאחרי מות לפני פנחס.
 ורבי עקיבא מדייק מהפסוק בפרשת פנחס שהכל עם התמיד של שחר. חוץ מהשעיר שחייב להיות
 אחר השעיר של יום כיפור.

סיכום המשנה

המחלוקת במשנה היא רק על המוספין הכתובים בפרשת פנחס מתי הם קרבים ? והם פר לעולה, איל לעולה, שבעת כבשים לעולה, ושעיר לחטאת. האיל הוא איל העם הכתוב בפרשת אחרי מות [וקרב בטבילה שלישית].

לפי רבי אליעזר כל קרבנות המוספין קרבו בסוף היום, כסדרן בתורה שפרשת פנחס היא אחרי פרשת אחרי מות, בה כתוב סדר עבודת יום הכיפורים.

אולם רבי עקיבא לומד מהפסוקים שכל המוספין מיד אחר עולת הבוקר, מלבד השעיר החיצון שהוא בודאי אחר עבודת היום. כי כתוב בו מלבד חטאת הכיפורים. [מובא ברע"ב]

[טבלת רשימת הקרבנות ראה משניות מאירות עמ' קפ']

הסבר בלשון המשנה¹

ויצא – הכהן יוצא ממקום הכיור שהיה בין המזבחה להיכל, למקום שחיטת הקרבנות.

ועשה את אילו ואת איל העם – וגם מקטיר את האימורים של הפר ושעיר הנשרפים.²

ומחליף לבגדי לבן ונכנס להוציא את הכף והמחתה. ומחליף לבגדי זהב ואז מקריב:³

ואת שבעת כבשים תמימים בני שנה – הכוונה לכל קרבנות המוסף שכתובים בפרשת פנחס והם: פר

ושבעת כבשים לעולה, ושעיר לחטאת. כל אלו באים בטבילה חמישית.⁴

רבי עקיבא אומר עם תמיד של שחר היו קרבין ופר העולה⁵ – רבי עקיבא חולק בקרבנות פרשת פנחס ואומר שהפר והכבשים היו קרבים מיד בבוקר.

ושעיר הנעשה בחוץ עם תמיד של בין הערבים – רבי עקיבא חולק גם בשעיר החטאת ואומר שהוא

קרב בטבילה שלישית מיד אחר השעיר הפנימי. ומה שאומר עם תמיד של בין הערבים כוונתו יותר סמוך

לתמיד של בין הערבים,⁷ אבל זמנו היה בתחילת העבודה של טבילה שלישית. ובטבילה חמישית קרב

התמיד של בין הערבים בלבד.⁸

¹ בביאור המשנה יש דוחק, ומביא רבא בגמ' ברייתות שכתובים בהם כל הקרבנות דבר דבור על אופניו, סידור שיטת

הברייתא במשנה נראה באופן זה, אע"פ שיש כמה דברים שנראה מלשון המשנה אחרת.

² המשנה שיירה ולא כתבה לר"א: את האימורים, ואת הפר ושעיר של המוסף.

³ הדגשה: את שבעת הכבשים עשה בטבילה חמישית, ולא מיד בטבילה שלישית כמשמעות המשנה.

⁴ מקשים מ"ט באמת לא כתבה המשנה את כל המוספין במפורש. עיין בנו"כ [שיש ספק כמה אילים לעולה בנו"י מביאים

⁵ הכרעת הגמרא עפ"י הברייתא שפר העולה נקרא עם לפני כן וקרב בשחר.

⁶ הגר"א ל"ג היו קרבין [שהרי קאי אשעיר בלבד] וי"ג היו קריבין ומבארים הכוונה שקרבין עמו אימורי פר ושעיר הפנימיים ואילו ואיל העם.

⁷ תפא"י. ותוס' בגמ' חולק על פרש"י מכה שאלה זו.

⁸ וראה שבלשון המשנה לר"א ויצא ועשה...נראה שהכבשים וכל המוספין קרבין בטבילה שלישית, ור"ע אומר עם תמיד של בין הערבים, משמע שהשעיר קרב בטבילה חמישית. וההיפך הוא הנכון כמבואר בס"ד, שלר"א קריבין בחמישית.

זמא פרק ז' משנה א'

ב. באורי מילים:

אצטלית - בק

בגדי בק - חן הכנסת

ג. מי הם הארבע שגמלו את הס'ת

- 1. -----
- 2. -----
- 3. -----
- 4. -----

ד. באלו שלשה פתעיות קרא הכהן גחל

- 1. -----
- 2. -----
- 3. -----

ה. איזה שמונה ברכות בך

1. על -----	5. על -----
2. על -----	6. על -----
3. על -----	7. על -----
4. על -----	8. על -----

משנה ב'

ו. אלו שני דברים עשו באותו זמן

- 1. -----
- 2. -----

משנה ה'

ז. מה הם ארבעת בגדי כהן הדיוט ומה מוסף הכהן הגדול

1. -----	5. -----
2. -----	6. -----
3. -----	7. -----
4. -----	8. -----

ח. למי היתה זכות לשאול באורים ותומים

- 1. -----
- 2. -----
- 3. -----

מי בתחילה הלך לבד כ"י היה אסור ללוח ובסוף ליווהו רבים ?

ומי בתחילה ליוו ובסוף היה אסור ללוח ?

פרק ח

הקדי בעיגול את החשובה הנכונה

		האם סוגי מאכל שונים מצטרפים ק / לא	צום
		האם סוגי משקה שונים מצטרפים ק / לא	
		האם אכילה ושתיה מצטרפים ק / לא	חטאת
		כמה חטאת חייב האוכל ועושה 1 / 2	
		כמה חטאת חייב העושה מלאכה 1 / 2	
		כמה חטאת חייב האוכל ועושה ועושה מלאכה 1 / 2	חולה
		החולה אומר שלא צריך לאכול והרפא אומר עצריך אוכל / צם	
		החולה אומר עצריך לאכול והרפא אומר שלא צריך אוכל / צם	ספירה
		מה מספר עם תשובה ומה מספר ללא תשובה?	
		חטאת עם תשובה / בלי תשובה	
		אשם ודאי עם תשובה / בלי תשובה	
		מיתה עם תשובה / בלי תשובה	
		יום הכיפורים עם תשובה / בלי תשובה	
		על מה תשובה בלבד מספרת? על עבירות חמורות / על עבירות קלות.	

חילוקי הספירה (רע"ב יזמא פ"ח משנה ח')

מזיד	שווג	העבירה
תשובה		עשה ולא הניתק לעשה
יום הכיפורים	תשובה	לאו עם מלקות
תשובה	תשובה	מיתת כרת
יום הכיפורים ויסורין	וחטאת	ומיתת בית דין
עד שימות		חלל את תעם
עד שירצה את חבירו		ק אדם לחבירו

באורי מילים

כותבת

הגסה

כמוה וכגרעינתה

מלא לוגמיו

שאלת פרק ח'

1. אילו מאכלים האוכל ביום הכפורים פטור ?

2. כתוב את כל מי שמותר לו לאכול ביום הכפורים ?

3. האם מותר לאכול דבר ממה שעביל תפואה סגולית ?

----- והאם מותר לאכול דבר ממה שעביל תפואה שעל פי דרך הטבע ?

4. האם מותר לחלל עבת על ספק ספק פיקוח ופשות?

5. למי אין מתספר ביום הכפורים ?

6. מי אין מספיקן בידו לעשות תשובה?

7. על אילו עבירות אין יום הכפורים מספר?

8. באיזה דין שווים מלך וכלה ?

9. מה הקשר בין יום הכפורים למקוה ?

בצלחה !!

מבחן ידיעות ממשינות יזמא

כתוב פרק משנה ואת לשון המשנה או את שם הנשוא בקצרה

1. כמה פעמים נזכר במסכת יזמא והיק "אשוי סך גחול" ?
2. כמה דברים נעשו בכדי שהסך גחול לא ירדס ?
3. הבא הוכחות שהסנהנים בבית שני היו לא ראויים.
4. מנה משניות של תצחקים בכל תשנה ובמועדי ישראל.
5. כמה הבדלים מיחודים מוכיחה המשנה שהיו בין יזם הכפורים לכל תשנה ?
6. מתי יכל הסך גחול ללבש בגד שאינו לא בגדי זהב ולא בגדי לבן ?
7. כמה כהנים ואנשים נזכרו במשנה שסייעו לעבודה ביזם הכפורים ?
8. היק הזכר כלל ישראל במסכת יזמא ?
9. כמה פעמים והיק הזכר הסגן (הסך שעמוד לשמש תוחזין) במסכתין ?
10. בדרך כלל עבודה ששהה בימין בלבו, היק מציעו שעבדו בשני ידים ?
11. היק הזכר שהסך גחול היה מדבר בפיו ביזם הכפורים ?
12. היק הזכר עך כספי במסכת יזמא ?
13. כמה ידיעות בעניני בית המקדש שאינן קשורים למסכת יזמא למדת ?
14. כמה ענינים במסכת יזמא אינן קשורים למסכת יזמא וגם לא לבית המקדש ?

